

Něco o noni.

Začátkem 90. let jsem se na jedné z prvních výstav zdravého životního stylu, setkal poprvé s propagací noni džusu, koncentrované šťávy z ovoce noni , která měla působit téměř jako všelék. V té době jsem této propagaci nevěnoval patřičnou pozornost, protože se s počínajícím rozvojem trhu dělala reklama na všelicos, co se k nám začalo dovážet, co má zaručeně léčebné účinky na všechno.

Teprve mnohem později jsem se začal prakticky seznamovat s proklamovanými účinky noni džusu.

Divili se nejen naši lékaři ale také i já, že mnohé z toho, co se inzerovalo i zabírá. Osobně jsem se přesvědčil o pozitivních účincích **na anginu pectoris a na střevní výchlípky.**

Dle zkušeností, dnes již letitých, zahraničních lékařů i jiných zdravotních profesionálů, lze tvrdit, že je zejména tahitský džus důležitou součástí naší výživy a významnou možností, jak předcházet závažným onemocněním. Je výborným doplňkem léčby různých nemocí.

Existuje ještě mnoho zdravotníků, zejména u nás, kteří se domnívají, že pokud je léčivý přípravek účinný pro více než jeden zdravotní problém, jedná se o podvod. Je obtížné prokázat, že největší léčivý prospěch přichází při souběžném působení několika léčivých látek v organismu, které v něm pracují společně a na úrovni buněk. Celé lidské tělo se skládá z buněk, z nichž se tvoří tkáně a orgány. **Noni pracuje na buněčné úrovni a může tak ovlivňovat příznivě mnohé zdravotní obtíže.**

Noni je lidový název (v sánkrtu Ochi, protože byla známa i v indické ájurvédě) pro rostlinu *Morinda citrifolia*, která roste volně v přírodě v tropických a subtropických oblastech světa. V mnohých zemích byla vykáčena pro nepříjemný zápach jejích plodů, který obtěžoval zvláště turisty. Moje jedna známá, byla na mezinárodní brigádě právě na odlehlém ostrovu Havaje, kde kromě brigádníků, divokých prasat a majitele, který přijížděl jednou týdně pro zpracované ovoce a dovezl zásoby potravin, zde nikdo nežil. Vyprávěla, že po tom co natrhali toto ovoce, jej museli šlapáním ve vysokých kádích lisovat a nechat kvasit, což byl nesnesitelný zápach.

Noni je známa více než 2 000 let. Byla hlavní živinou Polynézanů v dobách hladomoru a důležitým léčivým prostředkem. Civilizovaná část světa se začala o tuto rostlinu zajímat až v posledních desetiletích. Dnes již existují stovky vědeckých prací a lékařských studií, které potvrzují léčebné účinky noni. Bohužel na evropském trhu dle nařízení EU se nesmí uvádět, jakékoliv tvrzení o léčivosti jak bylin, tak koření, takže zákazník je často zmaten. Na druhé straně by zde měli existovat znalci bylin, nejlépe s lékařskou praxí, na které by bylo možné se obrátit. Takových lékařů není mnoho a bohužel společnost u nás tomu není nakloněna.

Je zajímavé si povšimnout, jak v kterých oblastech světa rostly různé rostliny, byliny, které pomáhaly tamnímu obyvatelstvu přežít, i se léčit. Namátkou v jižní Americe, koka, kůra stromu lapacho a mnohé jiné. V severní Africe např. černucha, olej z černuchy, arganový olej. V africké Etiopii a Sahelu např. moringa . V Rusku v oblasti Altaje např. mumio , též známé i v Indii v oblasti Hymaláje. V Indii kurkuma, v Koreji a Číně např. ženšen. U nás byl považován téměř za všelék česnek. A takových příkladů je mnoho.

Noni obsahuje dle některých pramenů až 200 různých léčivých látek které jsou biologicky aktivní, tzn., že mají význam pro naše zdraví. Mezi ně patří vitamíny (**A,C,E celá skupina B**

včetně B12), minerály (vápník, draslík, hořčík, fosfor, sodík, železo, chrom, selen, zinek), vláknina(zvláště rozpustná pektinová část), několik desítek různých antioxidantů, všechny nezbytné aminokyseliny, nenasycené mastné kyseliny (linolová, palmitová, stearová, olejová), přírodní cukry, některé glykosidy a antrachinony, terpeny, fytosteroly, scopoletin a jiné. Nejdůležitější složkou noni je **proxeronin**,(40x více než v ananasu) jež je součástí xeroninového systému. Bez něho nedokáže buňky vykonávat řadu funkcí, včetně své obnovy. Jeho nedostatek může vést k celé řadě vleklých nemocí. Správnou tvorbou nebo dodáním této látky do těla pokud je nedostačující, (přirozeně ji má naše tělo uložené v játrech a kůži) **dojde k zlepšení činnosti nemocné tkáně, nebo orgánu, vymizení zánětu nebo bolesti, odstranění vyrážky, otoků atd.**

Zvýšená potřeba této látky nastává při stresu, pobytu v nepříznivém prostředí, při stárnutí, nedobrého životního stylu, při infekci, tvorbě nádorových buněk a při všech dalších stavech doprovázených zvýšeným poškozením buněk.

Šišticové plody rostliny, jsou nejbohatším zdrojem všech těchto součástí a také kořen, kde se nachází **antrichinony**, (**protizánětlivé účinky, působí proti bakteriím, parazitům a plísním damnacanthal** (**účinně tlumí aktivitu nádorových buněk**) a **norddamnacanthal**.

Díky tomu, že noni dokáže v organismu vyrovnat tvorby látky oxidu dusnatého, **snižuje krevní tlak a zabraňuje tvorbě krevních sraženin v krevním řečišti, zvyšuje prokrvení důležitých orgánů, snižuje hladinu celkového cholesterolu a LDL v krvi, vyrovnává tvorbu inzulínu**, příznivě **působí na svaly a kosti, posiluje imunitní systém.**

Tělo člověka s **cukrovkou**, není schopno řádné přeměny potravy na energii. A Noni díky působení na **slinivku**, ovlivňuje pozitivně **správnou produkci inzulínu**. Noni má též příznivý vliv na tvorbu a využití látky serotonin v lidské mozku (**bolesti, spánek, migrény, deprese či úzkosti**)

Pokud se při farmakologické léčbě, používal jako doplněk noni, bylo prokázáno, že kromě zmírnění vedlejších účinků léků, došlo k výraznějšímu zlepšení zdravotního stavu např. u **alergií, autoimunitních onemocnění, vleklých degenerativních nemocí kloubů a kostí a vleklých zánětů.**

Z výše uvedeného vyplývá, že stojí za to, se s noni přátelit. Doporučená kúra je nejlépe nepřerušovaně po dobu 3 měsíců s dávkováním doporučeném na obalu výrobku. Pro aktivní léčbu je třeba zvýšené dávky v průměru 5 polévkových lžic denně rozdělených na dvě dávky a to vždy na lačno a v žádném případě nevynechávat doporučenou naordinovanou léčbu chemickými preparáty, tedy alopatickými léky. A to by se mělo řešit s lékařem takovým, který má též kladný přístup k bylinné léčbě. Zajímavá je též kombinace aloe vera díky jejím celostním účinkům na regeneraci tkání a noni džusu, tyto dvě materie se vzájemně pozitivně doplňují a posilují.